

Het Woord van de Waarheid

*Niet recht gesneden*¹

Ultra-dispensationalisme onderzocht in het licht van de Schrift

Hoofdstuk 7: Hebben Waterdoop en Avondmaal een plaats in de huidige genadebedeling?

H. A. Ironside, Litt.D.

Schriфтаanhalingen uit de Statenvertaling 1977 of [HSV](#). Vertaling, voorwoord en voetnoten door M.V.

Voorwoord door vertaler

Zo belangrijk als het dispensationalisme is voor het begrijpen van de Schrift, zo schadelijk is het ultra-dispensationalisme². Over de gezonde dispensatieler of bedelingenleer zijn er al artikels verschenen op mijn site; zie onder [Chronologie en Bedelingen](#).

Het gevolg van het ultra-dispensationalisme is, onder andere, de afschaffing van de waterdoop. Een voorbeeld daarvan is te vinden op www.bijbel.nl. Zie de artikelen [De doop afgeschaft?!](#) en [Is de doop noodzakelijk voor redding?](#) op mijn site. Om hierop verder in te gaan vertaal ik hier hoofdstuk 7 van onderhavig boek (ingekort). De andere hoofdstukken volgen later, zo de Heer wil.

1. What is Ultra-Dispensationalism?
2. The Four Gospels and Their Relation to the Church
3. The Transitional Period - Is the Church of The Acts the Body of Christ?
4. When Was the Revelation of the Mystery of the One Body Given?
5. Further Examination of the Epistles
6. Is the Church the Bride of the Lamb?
- 7. Hebben Waterdoop en Avondmaal een plaats in de huidige genadebedeling?**
8. Concluding Remarks

Lees het volledige boek hier: <http://www.brethrenonline.org/books/ultrad.htm>

HOOFDSTUK ZEVEN

Hebben Waterdoop en Avondmaal een plaats in de huidige genadebedeling?

Het is hoogst verontrustend voor iemand die jaren genoten heeft van Gods genade, en erkend heeft dat de genade liefdevolle gehoorzaamheid wekt in het hart van de gelovige, om de kinderachtige aanvallen te lezen van de ultra-dispensationalisten, zoals zij uitvaren tegen de christelijke verordeningen, alsof het nakomen ervan in zekere zin strijdig is met de vrijheid van de genade. Zij staan erop dat Paulus een nieuwe bediening geopenbaard kreeg, na Handelingen 28, en dat deze bediening enkel gegeven werd in de zogenoemde “gevangenisbrieven”³, en dat wij in deze brieven geen enkele duidelijke instructie tegenkomen voor de waterdoop van gelovigen én het nakomen van het Avondmaal van de Heer.

---

¹ Zinspeling op 2 Tim. 2:15.

² Ultra-dispensationalisme wordt ook wel hyper-dispensationalisme genoemd.

³ Gevangenisbrieven: Kolossenzen, Efeziërs, Filippenzen en Filemon, zo genoemd omdat ze door Paulus in gevangenschap geschreven zijn (Ko 4:3, 10; Ef 4:20; Fp 1:7,13,17, Fm 9, 23).

Wij hebben eerder al gezien dat Paulus nergens aangeeft dat hem vanaf zijn gevangenschap een nieuwe openbaring was gegeven. Wat hij aan de Efeziërs verklaarde maakte deel uit van de hele raad Gods, lang vóór zijn arrestatie. Deze ultra-dispensationalisten proberen, door een proces van gesofistikeerd redeneren, te bewijzen dat de waterdoop enkel bij een vroegere dispensatie behoorde en dat de doop in zekere zin verdienstelijk was, alsof die in zichzelf een reddende eigenschap bezat, maar dat sinds de bedeling van de genade geopenbaard werd er geen plaats meer is voor de waterdoop, wegens de gewijzigde voorwaarden voor redding. Dit argument stellen betekent enkel haar bedrog aantonen.

Laat een ding absoluut duidelijk zijn: Niemand werd ooit gered, in enige dispensatie, op enige andere grond dan het volbrachte werk van Christus. In alle eeuwen vóór het kruis rechtvaardigde God mensen door geloof; in alle jaren sindsdien werden mensen gerechtvaardigd op exact dezelfde manier. Adam geloofde God en werd gekleed met dierenvellen: een beeld van iemand die gerechtvaardigd werd door God in Christus. Abraham geloofde God en het werd hem tot rechtvaardigheid aangerekend. Niettemin werd hij later besneden; maar deze besnijdenis, zoals de apostel ons vertelt, was eenvoudig een zegel van de rechtvaardigheid die hij ontving door geloof. Maar doorheen de oudtestamentische dispensatie hebben wettische Joden de verordening van de besnijdenis gezien als dat die enige reddende kracht bezat, maar in Gods ogen, vanaf het begin, bleef dit slechts een zegel, als er echt geloof was in de gerechtigheid die Hij toeschreef.

De moeilijkheid met velen die redeneren zoals deze Bullingeriten⁴, is dat zij niet het verschil schijnen te begrijpen tussen de liefdevolle, loyale gehoorzaamheid van een toegewijd hart enerzijds, en een wettische gehoorzaamheid aan God anderzijds alsof die op zichzelf verdienstelijk zou zijn. Niemand werd ooit gered door de offers die onder de wet gebracht werden, want het is niet mogelijk dat het bloed van stieren en geiten zonden zou kunnen wegnemen. Niettegenstaande, waar er ook echt geloof was in Israël, werden er offers gebracht omdat de instructies daartoe in Gods Woord gesteld werden en in deze offeringen continu het werk van Christus werd afgebeeld.

Wanneer Johannes de Doper kwam riep hij de mensen op om hun zonden te belijden en gedoopt te worden (beeld van de verdiende dood), en zo lezen we: “de tollenaars die met de doop van Johannes gedoopt waren, rechtvaardigden God”⁵. Er was geen verdienste in de doop. Het was de door God aangewezen weg van erkenning van hun schuld en hun behoefte aan een Redder. Daarom werd dit genoemd “de doop van bekering tot vergeving van zonden”⁶. Zij waren als mensen met schulden, die hun schuldnota’s aan de goddelijke schuldeiser gaven. Een schuldnota betaalt de schuld niet maar is een schuldbekentenis. Christus’ doop was gewoon Zijn onderschrijving van al deze schuldnota’s. Toen Hij tot Johannes zei (die Hem wou verhinderen gedoopt te worden): “laat het nu gebeuren, want op deze wijze past het ons alle gerechtigheid te vervullen”⁷, was het alsof Hij zei: “Op deze wijze geef Ik Mijzelf om tegemoet te komen aan elke rechtvaardige eis van God ten behoeve van deze belijdende zondaars”. En dit is beslist wat Hij drie jaar later in gedachten had, toen Hij uitriep: “Maar Ik moet met een doop gedoopt worden en hoe benauwt het Mij, totdat het volbracht is” (Luk. 12:50). Op het kruis vervulde Hij de betekenis van Zijn doop.

De christelijke doop heeft zijn basis in de opstanding. Het was de opgestane Christus, Die op het punt stond verheerlijkt te worden Die Zijn apostelen de opdracht gaf om uit te gaan en het Evangelie te brengen aan de mensen van alle naties, en diegenen te dopen die belijden te geloven, in (of tot) de naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest. Dit zien we hen letterlijk doen in de vroege tijd van de Kerk, zoals opgetekend in het boek Handelingen. Waar ook het Evangelie werd gepredikt is de doop ermee verbonden, niet als onderdeel van het Evangelie maar als uitwendige expressie van geloof in het Evangelie. Het is in het boek Handelingen evident dat hiervan een enigszins verschillende voorstelling is, overeenkomstig aan wie de boodschap is gericht, zoals enerzijds aan de Joden met hun uitwendige wetsrelatie tot God, en anderzijds aan de heidenen die vreemdelingen zijn aan de verbonden van de belofte. Paulus noemt deze twee aspecten van het ene

---

⁴ Aanhangers van E.W. Bullinger, 1837-1913, ultra-dispensationalist. Zie http://en.wikipedia.org/wiki/EW_Bullinger. Lees over Bullinger ook in “[Staat het Evangelie in de Sterren geschreven?](#)” op mijn site.

⁵ Lukas 7:29.

⁶ Lukas 3:3.

⁷ Mattheüs 3:15.

Evangelie het “Evangelie onder de besnedenen” en het “Evangelie onder de onbesnedenen”⁸. De Jood, die reeds lidmaat was van een natie die, tot aan het kruis, in een verbondsrelatie met God stond, werd opgeroepen zich te laten dopen om gered te worden van zijn verdorven generatie. Dat betekende als het ware uit die natie te stappen, niet langer aanspraak te maken op het nationaal privilege, noch bloot te staan aan hun nationaal oordeel. Met de heiden was het anders. Hij werd gewoon opgeroepen om het Evangelie te geloven en zijn geloof te betuigen in de waterdoop. En dit blijft voortduren tot aan het eind van de kerkbedeling zoals onze Heer duidelijk verklaarde in de slotverzen van Mattheüs 28. Er zal nooit enige verandering zijn in deze orde.

Er wordt door ultra-dispensationalisten gezegd dat de doop met de Heilige Geest de waterdoop vangt, maar de Schrift leert het tegendeel. Cornelius en zijn huis werden gedoopt met de Heilige Geest toen zij het woord geloofden dat gesproken werd door Petrus. Maar de apostel, zich kerend naar zijn Joodse broeders, vroeg onmiddellijk: “Kan iemand soms het water weren dat deze mensen, die evenals wij de Heilige Geest ontvangen hebben, niet gedoopt zouden worden? En hij gaf opdracht dat zij gedoopt zouden worden in de Naam van de Heere”⁹. Zij werden dus meteen gedoopt op *gezag* van de Heer Jezus, want dat is de betekenis van de uitdrukking “in de Naam van”. Dit was geen daad van verdienste. Het was een gezegend en kostbaar voorrecht dat verleend werd aan dit heidense huis op grond van het getuigenis van hun geloof in Christus.

Er wordt opgeworpen dat de apostel Paulus zelf de doop licht opvatte en dat hij blij was dat hij niet velen in Korinthe had gedoopt. Het is beslist een geschift soort exegese dat iemand naar zo’n uitleg drijft. In het verslag van Handelingen, waar wij lezen over Paulus’ bediening te Korinthe, wordt ons gezegd dat velen van de Korinthiërs hoorden, geloofden én gedoopt werden. Paulus deed het dopen niet zelf, behalve in enkele gevallen, maar hij zag zeker dat het werd gedaan, en de Heilige Geest citeert het verslag met vanzelfsprekende instemming.

Waarom dan dankt Paulus God in 1 Korinthiërs hoofdstuk 1¹⁰ dat hij er zo weinig heeft gedoopt? Het antwoord is heel duidelijk. Omdat de Korinthiërs naar menselijke leiders opzagen en Paulus die tendens van mensverheerlijking opmerkte. Hij wist dat indien hij er velen daar had gedoopt, zij waarschijnlijk, onder de heersende omstandigheden en omdat hij de apostel van de heidenen was, zouden verheven worden. Maar verre van de doop licht op te vatten, berispt hij hen voor hun sektarische geest, en hij toont hen dat de enige naam die het waard is verheven te worden die van die Ene is door Wiens gezag zij waren gedoopt.

Wat betreft de verschillende betwiste schriftplaatsen in Rom. 6:3, 4¹¹; Kol. 2:12¹²; Ef. 4:5¹³; en Gal. 3:27¹⁴, waar de doop wordt genoemd zonder besliste indicatie of het waterdoop dan wel Geestesdoop betreft, is er één ding volmaakt duidelijk: de waterdoop is er noodzakelijkerwijs bij inbegrepen, want de Geestesdoop is slechts een figuurlijke uitdrukking, en waterdoop was de daad waarop het figuurlijke is gebaseerd. Dit blijkt uit de eerste vermelding van de Geestesdoop: “Ik doop u wel” zegt Johannes “met water” (dit is de eigenlijke, letterlijke doop) “maar Hij zal u dopen met de Heilige Geest en met vuur”¹⁵. Dit is niet letterlijk dopen in de Heilige Geest. Het is ook geen letterlijk vuur, maar figuurlijk bedoeld. Als u dit in gedachten houdt kan er geen verwarring ontstaan. De doop in water beeldt zowel begrafenissen als opstanding uit. Hierop baseerde Paulus zijn instructie in Romeinen 6 en Kolossenzen 2:12. Alzo bestemt de waterdoop mensen als behorend bij Christus, door hun betuiging, en daarom is dit de basisgedachte in Galaten 3:27, alhoewel het door de Geestesdoop is dat mensen eigenlijk verenigd worden met Christus.

---

⁸ Galaten 2:7.

⁹ Handelingen 10:47-48.

¹⁰ 1 Korinthiërs 1:14.

¹¹ Romeinen 6:3, 4: “Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij in Zijn dood gedoopt zijn? Wij zijn dan met Hem begraven, door de doop in de dood, opdat, gelijk Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwheid des levens wandelen zouden”.

¹² Kolossenzen 2:12: “U bent immers met Hem begraven in de doop, waarin u ook met Hem bent opgewekt door het geloof in de werking van God, Die Hem uit de doden heeft opgewekt”.

¹³ Efeziërs 4:5: “één Heere, één geloof, één doop ...”

¹⁴ Galaten 3:27: “Want u allen die in Christus gedoopt bent, hebt Christus aangedaan”.

¹⁵ Lukas 3:16.

Er is veel dispuut geweest over Efeziërs 4, maar het is evident dat deze passage geen betekenis zou hebben indien de waterdoop en de doop van de Geest, daar niet *samen* in de kijker zouden staan. Laat me dit duidelijk uitleggen. In de beginverzen roept Paulus de Efeziërs (en natuurlijk alle christenen) op hun roeping waardig te wandelen, en hij legt de nadruk op het belang van het bewaren van de eenheid van de Geest door de band van vrede. Dan legt hij die eenheid uit als iets zeventovoudigs. In vers 4 benadrukt hij drie speciale dingen: **één lichaam, één Geest, één hoop**. Nu is het duidelijk dat de Geest hier wordt ingebracht omdat Hij het Lichaam vormt, door wat elders de doop van de Geest genoemd wordt. Dan, in vers 5, hebben we een ander trio: **één Heer, één geloof, één doop**. Het lijkt me duidelijk genoeg dat we hier geen herhaling hebben van vers 4, maar van iets dat eerder uitwendig is. Eén Heer in wie wij geloven, één geloof dat wij belijden, en één doop waarmee wij onze getrouwheid uitdrukken aan die Heer en dat geloof. Daarna, in vers 6 hebben we ten zevende God Zelf, als de Vader van allen, de Stichter van deze gezegende eenheid.

Nu, zonder in dispuut te gaan over de kwestie of de term “één doop” moet beperkt worden tot de doop van de Geest òf de waterdoop, is het beslist evident dat die term op zijn minst water impliceert. Geen mens belijdt zijn geloof in Christus door de doop van de Heilige Geest alleen, want miljoenen werden er gedoopt door de Geest en toch weet de wereld daar niets van. Van de andere kant, uiteraard, hebben velen geloof in Christus terwijl zij nooit in water gedoopt werden, maar dat verandert niet het feit dat, overeenkomstig de instructies van de Heer Zelf, de waterdoop op de belijdenis van Christus moet opvolgen. De Heer heeft dit bevel nooit ingetrokken, en als mensen dit toch doen betekent dit dat zij menselijk gezag boven dat van God stellen.

Door ultra-dispensationalisten wordt gezegd dat net zoals alle vleeselijke verordeningen door het kruis werden afgeschaft, zo ook de waterdoop en het Avondmaal van de Heer zijn afgeschaft. Maar de Avondmaalsopdracht werd aan Paulus lang na Christus' hemelvaart gegeven (1 Kor. 11:23-24). Enige verwijzing naar de christelijke doop te lezen in een passage als Hebreeën 6:1-2 is zo'n grote blunder dat het niet eens een antwoord verdient. De apostel verwijst daar beslist naar het Judaïsme in contrast met het Christendom. De “leer van de dopen”¹⁶ is de leer van reinigingen onder de wet.

Voor degene die de Heer Jezus Christus liefheeft kan er niets wettisch zijn aan de doop. Het is gewoon de blijde uitdrukking van een dankbaar hart dat zijn identiteit met Christus erkent in dood, begraving en opstanding. Velen van ons kijken terug naar de tijd dat zij zo gedoopt werden als een van de meest dierbare ervaringen in hun leven.

Niet alle ultra-dispensationalisten verwerpen het Avondmaal van de Heer, maar zij die stevig gebonden zijn aan de gevangenisbrieven, met praktisch niets van de rest van de Bijbel, zetten deze gezegende ordinantie opzij op dezelfde botte manier als zij de waterdoop afschaffen. Zij zeggen ons dat er in een geestelijke dispensatie geen plaats is voor uitwendige voorschriften. En toch, komen deze broeders samen voor dienst en aanbidding, heel frequent op de eerste dag van de week¹⁷, alhoewel zij het Avondmaal niet vieren.

---

¹⁶ Hebreeën 6:1-2 sluit aan op Hebr. 5:12-14 (lees dit eerst) en betekent dat men het “eerste onderwijs met betrekking tot Christus”, van vóór het kruis, moet laten liggen en voortgaan tot “de volkomen kennis” of het volmaakte (vgl. 1 Kor. 13:10). Men mag niet doen alsof er geen kruisdood en opstanding en verheerlijking van de Heer is geweest (vgl. 2 Kor. 5:16). Men moet zich afkeren van “dode werken”, en van louter “geloof in God” (niet zozeer Christus), en van een “leer van dopen”: hier wordt in feite “leer van *reinigingen*” bedoeld → *baptismós*: Strong's 909 - reiniging, wassing, zuivering; een ander (!) woord dat afgeleid is van *baptizó*: Strong's 907 - dopen. De Telosvertaling (Voorhoeve) vertaalt dan ook beter: “van een leer van reinigingen ...”

¹⁷ Er is een ingestelde Avondmaalviering (1Kor. 11:23-26) en een vroeg gebruik (Hand. 20:7) om op de eerste dag van de week (onze zondag) het Avondmaal te vieren. Die dag zélf is echter geen inzetting maar een *gebruik*. De eerste dag van de week is naar mijn overtuiging niet “de Dag des Heren” zoals velen dat zien. Zij begrijpen uit “de dag des Heren” in Openbaring 1:10 dat Johannes op “zondag” zijn visioenen kreeg. Zij noemen de eerste dag van de week “de dag des Heren”, maar dit is naar mijn mening een vergissing. Wat is “de dag des Heren” in Op. 1:10? Johannes kwam “in” of “op” (Grieks: *en*, dat zowel *in* als *op* kan betekenen) “de dag des Heren”. De meesten denken dat hier de eerste dag van de week, de zondag, is bedoeld, maar anderen geven er de voorkeur aan om in Op. 1:10 aan de alom bekende “dag des Heren” (OT: “dag van Jahweh”) te denken. In tegenstelling tot het wetsverbond is er in het nieuwe verbond (Nieuwe Testament) *geen enkele DAG ingesteld*, en dus ook geen *dag des Heren*. Men moet wel spreken van een ingestelde Avondmaalviering (1Kor. 11:23-26) en ook een vroeg *gebruik* (Hand. 20:7) om op de eerste dag van de week het Avondmaal te vieren. Maar in de gehele Bijbel slaat de uitdrukking “de dag des Heren” *ALTIJD* op de tijd van de eindgerichten, en *nooit* op iets anders. Johannes kwam in de geest IN “de dag des Heren”, de eindtijd van de gerich-

De hoger genoemde passage van 1 Korinthiërs 11 maakt duidelijk dat de apostel Paulus zijn instructie over het in acht nemen van het Avondmaal niet van de twaalf ontving, maar dat het hem gegeven was door bijzondere openbaring uit de hemel¹⁸ en dat dit daarom absoluut een belangrijke plaats geeft in deze dispensatie. Zij die durven leren dat sinds Paulus' gevangenschap het Avondmaal niet langer moet gehouden worden, zijn beslist schuldig aan grove pervertering van de Schrift, want de Heilige Geest zegt: "Want zo dikwijls als u dit brood eet en deze drinkbeker drinkt, verkondig de dood van de Heere, **totdat Hij komt**".¹⁹

E-mail: verhoevenmarc@skynet.be

Homepage: <http://users.skynet.be/fa390968/index.htm> of <http://www.verhoevenmarc.be/index.htm>

Ga hier naar de [Nieuwste Artikelen](http://www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm) of <http://www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm>

---

ten; hij kwam niet OP de zondag "in de geest". Trouwens, er is iets wat dit kracht bijzet: Johannes hoorde achter zich "een luide stem, als van een bazuin". De Bazuin kondigt "de dag des Heren" aan: Joël 2:1-2; Zefanja 1:14-16. Zie verder *alle* schriftplaatsen met de term "de dag des Heren": Js 2:12; Js 13:6, 9, 10; Ez 13:5; 30:3; Jl 1:15; 2:1, 11, 31; 3:14; Am 5:18-20; Ob 15; Zf 1:7, 14; MI 4:5; Hd 2:20; 1Th 5:2; 2Pt 3:10; Op 1:10.

¹⁸ Zie 1 Kor. 11:23 en kanttekening 63 in de SV. Galaten 1:12 zegt: "Want ik heb dat ook niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus".

¹⁹ 1 Kor. 11:26.